

Фаховий коледж Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II

Освітньо-професійний ступінь	<i>Фаховий молодший бакалавр</i>	Форма навчання	<i>денна</i>	Навчальний рік/семестр	<i>2025/2026 семестр: осінній</i>
-------------------------------------	----------------------------------	-----------------------	--------------	-------------------------------	-----------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Педагогічна конфліктологія
Циклова комісія	Дошкільна освіта
Освітня програма	-
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: вибіркова Кількість кредитів: 3 Кількість годин: 90 Лекційні заняття: 20 Семінарські заняття: 26 Самостійна робота: 44 Форма підсумкового контролю - залік
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Гаврилюк Ілона Юліївна, старший викладач дошкільної педагогіки та психології, викладач-методист gavriljuk.ilona@kmf.org.ua консультації за домовленістю Classroom дисципліни:
Пререквізити навчальної дисципліни	Базові знання середньої освіти.
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	Предмет вивчення дисципліни: закономірності стосунків та поведінки людей/дітей у конфліктних ситуаціях, причини виникнення конфліктів і методи їх подолання. Мета вивчення навчальної дисципліни “Педагогічна конфліктологія” – формування у студентів потреби професійного саморозвитку в напрямку управління конфліктом, а також набуття ними умінь контролювати конфліктну ситуацію, діагностувати конфлікт, конструктивно його вирішувати; позитивно сприймати конфлікт і прагматично його використовувати у педагогічній діяльності; уникати авторитарності у вихованні дітей дошкільного віку. Основними завданнями вивчення дисципліни є: ознайомити студентів зі специфічними особливостями педагогічного конфлікту та механізмами його виникнення в соціально-педагогічному середовищі; проаналізувати різні способи вирішення педагогічних конфліктів; виробити уміння прогнозувати виникнення педагогічного конфлікту; з’ясувати технології конструктивного розв’язання конфліктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати :

- Розвиток конфліктологічних ідей за час існування людства;
- Закономірності, функції, принципи та методи конфліктології;
- Елементи внутрішнього та зовнішнього впливу на конфліктні ситуації;
- Основи динаміки процесу розвитку конфліктів;
- Теорії механізмів виникнення конфліктів;
- Методи діагностики та аналізу конфліктів;
- Прийоми і методи профілактики конфліктів;
- Специфіку форм управлінських конфліктів;
- Методи та засоби забезпечення ефективного управління конфліктами.

вміти:

- Діагностувати і аналізувати конфлікт з визначенням основних конфліктологічних понять;
- Застосовувати адекватні моделі поведінки особистості в конфліктній взаємодії за ситуаційним підходом;
- Застосовувати отримані знання для покращення свого мистецтва педагогічного спілкування; взаємодії і взаєморозуміння;
- Аналізувати причини виникнення психологічних конфліктів у взаємовідносинах;
- Створювати сприятливі умови для спілкування та встановлення взаємовідносин і взаєморозуміння з іншими людьми.

Програмні результати навчання:

- знання вікових особливостей дітей дошкільного віку, індивідуальних відмінностей у перебігу пізнавальних та емоційних процесів.
- здатність до здійснення комунікації, зорієнтованої мовленнєве спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних завдань, долати комунікативні бар'єри;
- володіти технологією організації навчально-виховного діалогу з дітьми з особливими освітніми потребами.
- здатність прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу дошкільного закладу на засадах етики та професійної культури спілкування;
- здатність створювати рівноправний і справедливий клімат у дитячому колективі, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту, приймати відповідальні рішення у груповій роботі.

Програма вибіркової навчальної дисципліни містить 2 змістовні модулі:

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади конфліктології

Тема 1. Історія становлення конфліктології та наукових підходів до визначення конфліктів

Тема 2. Причини виникнення конфліктів та конфліктних ситуацій

Тема 3. Основні характеристики розвитку конфлікту

	Тема 4. Сутність, зміст, особливості міжособистісного конфлікту, конфліктні типи особистості Тема 5. Методи керування конфліктом (способи поведінки в конфлікті) Змістовний модуль 2. Розв'язання й урегулювання конфліктів в педагогічній діяльності Тема 6. Психологічний аналіз протиріч і конфліктів у педагогічній взаємодії. Тема 7. Особливості педагогічних конфліктів між різними учасниками освітнього процесу Тема 8. Моделі педагогічної взаємодії. Види міжособистісного впливу. Тема 9. Технології управління, попередження та конструктивного вирішення педагогічних конфліктів Тема 10. Управління конфліктами в закладах дошкільної освіти
--	--

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання регулює [Положення про систему оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ](#).

Розподіл балів за видами контролю

№	Види семестрового контролю	к-ть	макс. бал/шт.	всього
1.	активна участь у виконанні теоретичних та практичних завдань під час занять.	13	3	39
2.	модульні контрольні роботи	2	5	10
3.	термінологічний словник понять з конфліктології	1	12	12
4.	збірники для профілактичної роботи з дітьми дошкільного типу	3	5	15
5.	Практична опрацювання теоретичних самостійних завдань	6	4	24
6.	залік	40	1	40
	Всього:			100

Семестрові завдання	Бали/к-ть	Критерії оцінювання
активна участь у виконанні теоретичних та практичних завдань під час занять.	3/13	3 бали - Студент правильно відповідає на поставлене питання, вміє пояснити сутність, методику, надати класифікацію тощо. Розв'язує практичні завдання згідно умов завдання у повному обсязі застосовуючи теоретичні знання та практичні вміння творчо; проявляє активність та ініціативність; вміє керувати емоціями, висловлює та обґрунтовує власну думку, критично мислить, робить висновки, вміє ухвалювати рішення, вміє розв'язувати навчальні, педагогічні та ігрові ситуації; вміє співпрацювати в колективі. 2 бали - Студент дає правильну відповідь на поставлене питання, при цьому показує достатні знання та може навести приклади для застосування понятійного апарату. Розв'язує практичні завдання згідно умов завдання у повному обсязі застосовуючи теоретичні знання але не виявляє творчий підхід та ініціативність у виконанні завдань; вміє керувати емоціями; не завжди висловлює та обґрунтовує власну думку, вміє

		ухвалювати рішення, розв'язувати навчальні, педагогічні, ігрові ситуації; вміє співпрацювати в колективі. 1 бал - Студент у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь. помилився у використанні понятійного апарату, не наводить приклади, показав недостатні знання літературних джерел. Розв'язує практичні завдання, не в повному обсязі; не виявляє творчий підхід та ініціативність при виконанні завдань; вміє керувати емоціями але при розв'язуванні навчальних, педагогічних та ігрових ситуацій не застосовує теоретичні знання; не вміє співпрацювати в колективі 0 балів - Якщо студент не відповідає, не приймає участь у роботі під час заняття взагалі, або відсутній
модульні контрольні роботи	2/5	При виконання тестових завдань 5 балів всі завдання виконані правильно, представлені повні розв'язки завдань всіх рівнів та зроблені відповідні висновки (90-100 %). 4 бали всі завдання виконані але допущені помилки, неточності в завданнях третього рівня, або не точно зроблені висновки (74-89%). 3 бали завдання першого рівня виконані правильно, допущені неточності в вирішенні завдань другого та третього рівня та висновки не точні (60-73 %) 2 бали якщо виконано менше 40-59 % завдань правильно, допущені неточності в усіх завданнях. 1 бал якщо виконано менше 20-39 % завдань правильно, допущені неточності в усіх завданнях 0 балів якщо виконано менше 20 % завдань правильно, допущені неточності в усіх завданнях
термінологічний словник понять з конфліктології	1/12	12 балів У словнику уміщені 200 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований якісно, естетично відповідає загальним вимогам оформлень. 11 балів У словнику уміщені 180 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований якісно, естетично відповідає загальним вимогам оформлень 10 балів У словнику уміщені 160 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований якісно, естетично відповідає загальним вимогам оформлень. 9 балів У словнику уміщені 140 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований якісно, естетично відповідає загальним вимогам оформлень.

		8 балів У словнику розміщені 120 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований якісно, естетично відповідає загальним вимогам оформлень. 7 балів У словнику розміщені 100 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований не відповідно вимог. 6 балів У словнику розміщені 80 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований не відповідно вимог. 5 балів У словнику розміщені 60 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований не відповідно вимог. 4 балів У словнику розміщені 40 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований не відповідно вимог. 3 бали У словнику розміщені 20 термінів із відповідними визначеннями термінів з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела у переліку літературних джерел. Словник оформлений, структурований не відповідно вимог. 2 бали У словнику розміщені менше 20 термінів; словник оформлений не якісно, та/або терміни не зазначаються відповідно доктринальним та нормативним визначенням термінології з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела. 1 бал У словнику розміщені менше 10 термінів словник оформлений не якісно, та/або терміни не зазначаються відповідно доктринальним та нормативним визначенням термінології з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні та нормативно-правові джерела.
збірники для профілактичної роботи з дітьми дошкільного типу	2/5	Збірник має містити мінімум 20 елементів з відповідним посиланням на джерела. Складові оцінювання: 1 бал - повнота виконання завдання збірнику; 1 бал - рівень самостійності студента, дотримання академічної доброчесності; 1 бал - сформованість навчально-інформаційних умінь – змістовність 1 бал - сформованість навчально-інтелектуальних умінь – креативність 1 бал - рівень сформованості фахових умінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання)

практична опрацювання теоретичних самостійних завдань у письмовій формі	6/4	Тип самостійної роботи яка виконується у письмовій формі має бути виконана в повному обсязі самостійно, з дотриманням вимог академічної доброчесності; проведена дослідження даної теми на основі науково достовірних джерел; робота структурована та оформлена відповідно вимог, зроблені відповідні узагальнення й висновки та подані на перевірку у визначений строк. Умови формування оціночного балу: 0,5 балів - інформаційна насиченість, новизна, оригінальність викладу питань; 0,5 балів - самостійність розробки теми на основі поглибленого вивчення першоджерел і літератури до неї. (дотримання академічної доброчесності) 0,5 балів - структурна організованість, логічність, граматична правильність і стилістична виразність; 0,5 балів - переконливість, аргументованість, практична значущість і теоретична обґрунтованість пропозицій і висновків, зроблених в рефераті. 0,5 балів - чіткість і послідовність викладення матеріалу відповідно до самостійно складеного плану; у текстовій частині кожне питання плану (завдання) має бути виділено окремо. 0,5 балів - правильність оформлення наведених у роботі цитат і виносок. 0,5 балів - наявність узагальнень і висновків, зроблених на основі вивчення літератури загалом. 0,5 балів - наявність і правильне оформлення списку літератури (з точними бібліографічними даними), яку студент використав при написанні реферату. <i>Письмова робота не зараховується при бездумного списування тексту й повного подання літературного джерела з відповідним посиланням на джерела.</i>
Залік		Семестровий залік може проводитися в усній або формі письмовій формі. Максимальне значення балів, передбачених за виконання контрольної роботи або усної відповіді, складає 40 балів. Критерії оцінювання усної відповіді: 35-40 балів - Усна відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання у практичних педагогічних ситуаціях, вміє самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію 30-34 балів - Усна відповідь характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання у практичних педагогічних ситуаціях, позначена уміннями самостійно оцінювати явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію. 25-29 балів Усна відповідь характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зав'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.

		20-24 балів Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності. 15-19 балів Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення. 10-14 балів Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач. 0-9 балів Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень. Критерії оцінювання залікового тесту: <i>Структура тесту:</i> Тест складається з 40 завдань. Завдання 1–5 відкритого типу. Завдання 6–25 на вибір однієї правильної відповіді (з трьох і п'яти запропонованих варіантів). Завдання 26–35 множинного вибору з кількома правильними відповідями. Завдання 36-40 на встановлення відповідності. Завдання розташовані блоками за принципом зростання складності в межах кожного блоку. За умови успішного розв'язання тестових завдань, студент може набрати максимум 40 тестових балів. Студентові, який набрав від 0-9 тестових балів, тест не зараховується.
--	--	--

Порядок зарахування пропущених занять:

Місце та час відпрацювання пропущених занять визначається графіком відпрацювання (консультацій) викладачів циклової комісії «Дошкільна освіта».

Відпрацювання пропущених лекцій і семінарських/практичних занять відбувається шляхом самостійного опанування студентами навчального матеріалу, підготовки рефератів із пропущеної теми або виконання практичних завдань та їх усного захисту перед викладачем.

Робота студента оцінюється «зараховано» або «не зараховано»

Результат відпрацювання студентами пропущених занять викладач фіксує у журналі обліку роботи

Студент, який в результаті поточного оцінювання з виконанням усіх практичних і самостійних завдань набрав більше 60 балів, має право не складати залік.

Здобувач фахової передвищої освіти отримує підсумкову оцінку, яка є сумою накопичених балів та балів за залікову роботу або усної відповіді під час складання умов заліку..

Підсумкова оцінка визначається за шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS /	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		

64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом

Сума балів	Оцінка ECTS	Характеристика навчальних досягнень
90 – 100	A	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним фахових, педагогічних завдань.
82-89	B	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
75-81	C	Володіє знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними; самостійно застосовує знання у стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки; має певні навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
64-74	D	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування; відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знає основні поняття навчального матеріалу має елементарні, нестійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
60-63	E	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; нестійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань; планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
35-59	FX	Слабке володіння навчальним матеріалом; виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача; не має стійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
0-34	F	Зовсім не володіє навчальним матеріалом, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.

Апеляція результату семестрового екзамену подається здобувачем освіти в письмовій формі протягом першої години після оголошення результатів екзамену.

У Фаховому коледжі ЗУІ Положення про оскарження процедури оцінювання та результатів оцінювання контрольних заходів у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці II регламентує порядок звернення та розгляду заяв здобувачів передвищої освіти.	
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	Відвідування навчальних занять є обов'язковим, основні вимоги до студентів: активність на практичних/семінарських заняттях, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності; самостійне виконання навчальних і контрольних завдань; правильне цитування з посиланням на автора, посилання на джерела інформації. Навчальні заняття проводяться в кабінетах обладнаних мультимедійними проекторами; в закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів. Під час занять використовуються словесні методи (лекція, бесіда, дискусія), проблемний виклад навчального матеріалу, евристичний метод, дослідницький метод, практичні методи (вправи); ділова гра, тренінг. При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom. <i>Навчальні ресурси:</i> виклад матеріалу викладачем та його конспектування студентами, плани семінарських занять, методичні вказівки та практичні рекомендації до виконання завдань, виконання індивідуальних завдань (реферат, презентація) і самостійної роботи. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	1. Кавиліна Г. К. Конфліктологія: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності: 012 Дошкільна освіта. Одеса: Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2021. 153 с. 2. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31879 3. Галузяк В.М. Педагогічна конфліктологія: навч посібник / В.М. Галузяк, І.Л. Холковська. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2015. – 208 с. 4. Mindennapi ütközések Iskolai konfliktusok és kezelésük szerk. Györgyi Zoltán és Nikitscher Péter 5. Гаврилюк І.Ю. «Конфліктологія в галузі дошкільної освіти». Методичний посібник до (вибіркової) навчальної дисципліни «Педагогічна конфліктологія», 2023р.- 87с. 6. Sasfy György Zoltán Konfliktuskezelés, stresszkezelés, 2018 7. Somogyvári Lajos Konfliktuskezelés Egyetemi jegyzet (Pannon Egyetem MFTK Tanárképző Központ), 2021 Додаткова

1. Dávid Imre - Fülöp Márta – Pataki Nóra - Rudas János: Stressz, megküzdés, versengés, konfliktusok, 2014, Budapest, MTSzSz
2. [Geskó Sándor - Kun Zsuzsa: Konfliktuskezelés](#), 2012
3. Osváth Andrea Dr. Asszertivitás és kommunikáció 2014. Miskolc <http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/kistersegimentorOA.pdf>
4. Mészáros Aranka Dr. Asszertivitás és kommunikáció 2011 Gödöllő <https://www.scribd.com/document/377658126/189795879-Meszaros-Aranka-asszertivitas-es-kommunikacio-pdf>
5. Puky Istvánné: Konfliktusok az óvodában Comenius Bt. 2003 (KMF könyvtár)

Интернет-ресурси

1. Учимо дітей конструктивно вирішувати конфлікти <https://childdevelop.com.ua/articles/conflict/326/>
2. КОНФЛІКТИ В ДИТЯЧОМУ САДКУ <https://mandarinka.com.ua/blog/4018/>
3. Csomortáni D. Zoltán Konfliktuskezelés az óvodában http://eta.bibl.u-szeged.hu/1727/1/konfliktuskezeles_az_ovodaban.pdf
4. Konfliktuskezelés az óvodában https://partnershungary.hu/hu_hu/konfliktuskezeles-az-ovodaban/